

Søgulig ferð við Jóhanna

Í ár eru 60 ár síðani seinna heimskríggj endaði, og føroyingar góvust at sigla við fiski í krígstíð. Í hesum sambandi hava nakrir menn aftanfyri sluppina Jóhannu tikið stig til eina ferð á somu leiðum, sum vanligt var at sigla undir kríggjum. Ferðin er gjørd fyri at minnst søguna, leiklutin hjá føroyingum undir kríggjum og at heiðra teir sjómenn, sum sigldu vandasjógv - bæði teir, sum komu undan við lívinum, familjurnar, sum lótu teir fara av stað og teir, sum fórust í hesi sigling

SLUPPFERÐ

Kristian Martin Petersen
Fuglafirði

Greinskrivarin teknaði seg sum ferðamann á hesi ferðini, tó bara yvir til Íslands, og verður her endurgivið eitt sindur av tí, vit upplivdu á túrinum yvir. Uttan at hava verið sjómaður havi eg eins og aðrir føroyingar tó hoyrt nóg um hesa vandasigling - og havandi í huga, at báðir abbarir hjá mær sigldu í krígsárunum og nógvir av teimum, eg havi kent eisini sigldu, so var ikki av vegnum hjá mær at royna hesa leiðina at síggja ein lítlan part av tí landi og sigling, teir undanfarnu gjørdur fyri land og fólk okkara.

Á ferðini eru 15 mans. 6 av teimum eru vágbingar, sum manna sluppina. Ein av monnunum er 85 ára gamli Sigurd Joensen úr Oyndarfirði, sum sigldi við fiski øll krígsárin. Ein annar eldri maður er skjótt 75 ára gamli Sigmund Hentze av Sandi, sum stóran part av sjólívnum var við og átti Poll, sum hoyrði heima á Sandi. Meistarinn er úr Vági og hjálparmaður hansara úr Klaksvík. Kokkurin er politisturin úr Gøtu og restin av manningini eru ferðafólk, sum hvør á sín hátt hevur havt áhuga í hesi ferðini.

Á ferðini vóru eisini 2 íslendingar, sum tóku myndir og film

av øllum túrinum yvir, men teir fara ikki við til Aberdeen. Eftir ætlan vera teir tó í Vági, tá ið "Jóhanna" kemur hagar, tá ið hesin túrurin endar. Ætlanin hjá íslendingunum er at selja filmin til áhugaðar keyparar.

Hósdagur, 2. juni

Ferðin var lögð soleiðis til rættis, at siglast skuldi av Vági 2. juni stutt fyri miðnætt. Vit seks norðoyingarnir komu suður við Smyrli seint á kvøldi og skuldu beint umborð á sluppina í Vági. Fráferðin var nakað seinkað, tí fyrr um kvøldið var hol komið á útstoytsrørið í maskinrúminum og arbeiddu maskinmennirnir við umvælingini. Siglt var kl. 02.00 fríggjanáttina. Tá høvdu allir reitt sær upp í koyggjuni. Teir yngri rættu teimum eldri eina hond við dýnunum. Ta einu lötuna vóru vit 4 mans um eina dýnu. Tó endaði hon á dúrkinum og vit stóðu eftir við betrekkinum, ein maður á hvørjum horni og hugdu upp á hvønn annan. Men allir fingi stúva sær koddan í koyggjuni, settu knæið móti skipssíðuni og spentu ryggin mótu koyggjulúkunum. So var at liggja sum best, tí hann var eystan í ættini og trongt í fjarðarmunnanum. Ferðin út av Vágsfirði tók 1 1/2 tíma. Síðani settu við mesanin og lögdu norðuryvir

Fokkan og klyvarin blivu tikin niður og skipið varð lagt stilt í fjarðarmunnanum at bíða

og fóru vesturum. Hildið var fram við Vágalandinum og so norður í Havið. Tað merktist, at skipið var komið út í rúman sjógv.

Fríggjadagur, 3. juni

Frískur vindur av eystri og landnyrðingi var alla náttina og fríggjadagin við. Fríggjamorgunin sóust oyggjarnar framvegis, hann var eystligur í ættini og tað rak uppí norðanfyri. Klyvarin og fokkan blivu sligin undir og fekk hetta skipið at vera róligari í sjónum, tó at skipið rullaði nóg mikið allan fríggjadagin. Á døgverðamáli hevði kokkurin fingið kókað nøkur epli og hitað okkum knettir. Kokkurin lovaði, at so leingi knetti lupu av fekt onki annað til matna. Knettini vardu samdøgnið út og væl tað. Seint seinnapartin makiði hann vindin, men um kvøldið var aftur frískur vindur. Vit høvdu góðan byr aftan tvørs og væntaði skiparinn, at vit komu á Norðfjørðin kl. 18-19 leygarkvøldið.

Leygardagur, 4. juni

Gótt var at sigla um náttina, og tá ið menn komu fram hendan morgunin var slætt í sjónum og sólskin, men bitandi kalt. Nýggjar og gamlar søgur blivu sagðar á lúkuni, og gott lag var um alt skipið.

Kokkurin limaði nøkur stykki av einum feskum krovi og fekk allar at gleða seg til døgverðan. Sýnið var gott hendan dagin, og tá ið íslenska lambstjógvið var etið aftur við eplum og góðari sós var lag á manni at sita á dekkinum og hvíla seg í góðveðrinum.

Eftir døgverða var land í eygsjón, Eysturlandið. Vit sóu kavaladdar tindar koma úr sjónum langt burturi. Nú vóru fleiri, sum kendu tindarnar og firðirnar ímillum teir. Vit sóu Breiðdalsvík, Fáskrúðsfjørðin, lítlu oynna Skríður, Reyðarfjørðin, Seley, Eskifjørðin, Gerpir, sum er eystasti landoddi Íslands og komu um seks tíðina um kvøldið norður móti Barðnesi ella Horninum, sum er ytsta punkt á syðra armi á Norðfjørðinum. Tá

ið vit sigldu inn á Norðfjørðin sóu vit Dalatanga norðanfyri, sum eisini er ein veðurstøð. Her eru kendar leiðir og m.a. Sigmund Hentze av Sandi segði, at teir plagdu at fiska á Glettinganesgrunni norðanfyri her, og tað hendi seg meira enn so, at teir um kvøldarnar fóru við Polli inn á firðirnar at keypa mjólk o.a. frá einum bónda, sum altíð var so sjela blíður við føroyingarnar. Eisini fiskaðu teir í Seyðisfjarðardjúpi, á Hornfláki, Gerpisgrunni, Skríðsgrunni og mongum øðrum støðum, sum føroyingar kenna.

Sigurd Joensen úr Oyndarfirði mintist á gamlar dagar, tá ið hann var smyrjari, og teir keyptu fisk á Norðfjørðinum. Sigurd kendi eisini bæði firðir og tangar her um leiðir. Hugfarsligt var at sigla, hyggjandi inn á land og hugsa um tær lötur, sum nú bara eru minnir hjá gomlum monnum.

Skiparin gjørdi av, at vit skuldu leggja okkum á Mjóafjørðin, sum er fyrsti fjørður norðan fyri Norðfjørðin (Seyðisfjørður er beint norðanfyri

